

TWOJE BEZPIECZEŃSTWO W ŚWIECIE CYBER

**I SZTUCZNEJ
INTELIGENCJI**

**Część II
Cyberhigiena**

NOTA WYDAWCY

Wszelkie prawa do zawartości tej książki są zastrzeżone. Nieautoryzowane przez autora i/lub wydawnictwo poswojsku.pl rozpowszechnianie całości lub dowolnego fragmentu niniejszej publikacji w jakiegokolwiek postaci jest zabronione. Wykonanie kopii jakiegokolwiek z dostępnych metod (między innymi: elektroniczną, kserograficzną, fotograficzną) spowoduje naruszenie praw autorskich niniejszego dzieła. Pamiętaj proszę: uszanuj zaangażowanie oraz godziny pracy, które spędziłem nad napisaniem oraz opracowaniem książki: Twoje bezpieczeństwo w świecie cyber i sztucznej inteligencji – używaj tylko poradnik wtedy, gdy go legalnie nabyłeś/aś.

Wydawnictwo poswojsku.pl:

1. dołożyło wszelkich starań, by zawarte w tej książce informacje były kompletne, poprawne oraz rzetelne,
2. nie ponosi żadnej odpowiedzialności za ewentualne szkody, które mogą wyniknąć z wykorzystania informacji zawartych w tej książce.

UWAGA! Ten poradnik jest drugim w serii: Twoje bezpieczeństwo w świecie cyber i sztucznej inteligencji. Wszystkie części zawierają trzy bardzo podobne elementy: Nota Wydawcy, Od autora, Wprowadzenie do poradnika.

Autor: Dariusz Gołębiowski - www.gddm.com.pl

Wydawnictwo poswojsku.pl – kontakt:

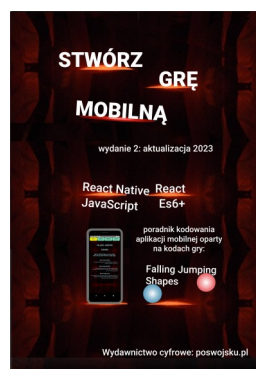
Strona firmowa: www.poswojsku.pl

e-mail: marketing@poswojsku.pl

ul. Paprocka 86, 98–220 Zduńska Wola

Copyright © poswojsku.pl 2024

Autor: Gołębiowski Dariusz

Zaczytaj się z poswojsku.pl – zobacz
nasze propozycje wydawnicze:

TWOJE BEZPIECZEŃSTWO W ŚWIECIE CYBER I SZTUCZNEJ INTELIGENCJI

CZĘŚĆ II CYBERHIGIENA

Od Bank <webmaster@fotojost.ch> ☆

Temat: Twoja karta została tymczasowo zablokowana!

Do: Ja <biuro@gddm.com.pl> ☆

Thunderbird uznał tę wiadomość za niechcianą.

OdpowiedzPrzekazArchiwizuj

Więcej informacjiPoządana wiad

Szanowny Kliencie,

Wykryliśmy nietypowe połączenie z adresu IP 217.28.147.88. Ustaliliśmy, że ktoś użył Twoich danych uwierzytelniających bez Twojej zgody.

Co powinieneś zrobić?

Postępuj zgodnie z instrukcjami, klikając poniższy przycisk, aby otworzyć bezpieczne okno przeglądarki i postępuj zgodnie z instrukcjami, aby zweryfikować swoją tożsamość.

Uwaga: Jeśli weryfikacja nie zostanie przeprowadzona w ciągu 24 godzin, Twój dostęp online zostanie zablokowany na czas nieokreślony, ponieważ może zostać wykorzystany celów oszustwa.

[Zaloguj się](#)

Przepraszamy za wszelkie powstałe niedogodności.

Proszę nie odpowiadać na ten e-mail.

Opieki Spółka Akcyjna - z siedzibą w Warszawie, ul. 00-844

Nieprzeczytane: 94 Razem: 4518

Autor: Dariusz Gołębiowski

98-220 Zduńska Wola, ul. Paprocka 86, www.gddm.com.pl,
biuro@gddm.com.pl

OD AUTORA

Witam serdecznie – Ciebie - drogi Czytelniku/czko - w poradniku "Twoje bezpieczeństwo w świecie cyber i sztucznej inteligencji: Część II – Cyberhigiena."

W obecnym świecie, w którym technologia rozwija się nieustannie, kwestia bezpieczeństwa w niezmierzonej cyberprzestrzeni staje się równie ważna, jak nasze bezpieczeństwo fizyczne. Wirtualne zagrożenia, z którymi się mierzymy – od wyrafinowanych ataków phishingowych po złośliwe oprogramowanie – wymagają od nas nie tylko zaawansowanych narzędzi obronnych, ale również podstawowej wiedzy, w tym z zakresu tzw. *higieny cyfrowej*.

W tej części poradnika wspólnie skupimy się na praktycznych aspektach cyberhigieny. Zaczniemy od metod rozpoznawania, czy padłeś/aś ofiarą cyberataku. Oczywiście mam na myśli Twoje urządzenia, typu komputer stacjonarny, smartfon, tablet, itd. Zagłębimy się także w profilaktykę cyberbezpieczeństwa, aż po metody ochrony przed coraz to nowszymi zagrożeniami. Wyjaśnię także, jak Twoje dane oraz Twoich bliskich, mogą być pozyskiwane w nieautoryzowany sposób.

Wspólnie rozważymy zagadnienie bezpiecznego przetwarzania informacji. Zastanowimy się również nad przyszłością bezpieczeństwa naszych haseł w erze sztucznej inteligencji.

Zdjęcie przedstawia wirtualne zagrożenia oraz zabezpieczenia na tle naszego wspianąego świata rzeczywistego. Grafika została wygenerowana przy dużym udziale AI.

Część druga poradnika to także pogłębienie wiedzy o najczęściej występujących cyberzagrożeniach. Odkryjemy ludzkie aspekty stojące za atakami socjotechnicznymi, zrozumiemy mechanizmy stojące za phishingiem oraz zobaczymy, jak sztuczna inteligencja może stać się narzędziem w rękach cyberprzestępców.

Na koniec, dostarczę Tobie - sprawdzone metody ochrony przed cyberzagrożeniami. Od zasad ochrony przed atakami socjotechnicznymi, poprzez bezpieczną pracę zdalną, aż po higienę cyfrową i bezpieczne korzystanie ze sprzętu IT w podróży.

Moim celem jest wyposażenie Ciebie w wiedzę, dzięki której będziesz bezpieczne poruszać się w cyfrowym świecie, z pełną świadomością i kontrolą nad własnymi danymi. Niech ten poradnik będzie Twoją tarczą w codziennej interakcji z cyfrową technologią – otaczającą nas dookoła.

Zapraszam do lektury i odkrywania zasad cyberhigieny, które mają za zadanie chronić Twoje cyfrowe "ja".

Do zobaczenia w świecie, gdzie bezpieczeństwo i technologia idą w parze,

Dariusz Gołębiowski – Autor poradnika

Autor: Dariusz Gołębiowski - www.gddm.com.pl

*Zdjęcie – Autor niniejszego poradnika w biurze,
podczas: pisania, kodowania i rozmyślania ;).*

Serdecznie zapraszam do kontaktu.

Znajdziesz mnie bez problemu
poprzez Wydawnictwo poswojsku.pl,
moją stronę www, ale także na
popularnych portalach
społecznościowych, m.in.: Facebook,
LinkedIn, youtube.com/@poswojsku .
Gdybyś szukał/a szkoleń tradycyjnych
czy też on-line dla Ciebie i/lub Twojej
organizacji z omawianych tutaj
tematów - serdecznie zapraszam do
skorzystania z moich usług ;):
www.gddm.com.pl – wspaniałe,
profesjonalne szkolenia oraz
doradztwo z zakresu -

cyberbezpieczeństwo, AI, RODO, programowanie (m.in.: Python,
JavaScript, HTML, CSS, SQL).

SPIS TREŚCI Części 2 Cyberhigiena

Nota Wydawcy	1
Od autora	4
SPIS TREŚCI	8
Rozdział 1 CYBERBEZPIECZEŃSTWO W PRAKTYCE - PODSTAWOWE ZASADY CYBERHIGIENY	12
Jak rozpoznać, że jesteś ofiarą Cyberataku	13
Profilaktyka cyberbezpieczeństwa	18
Metody nieautoryzowanego pozyskania danych - przykłady	20
Bezpiecznie przetwarzanie danych: szyfrowanie, przechowywanie, udostępnianie, komunikacja	29
Czy AI złamie wszystkie nasze hasła?	36
Rozdział 2 NAJCZĘSTSZE CYBERZAGROŻENIA	38
Kwestie personalno-mentalnościowe ludzi	42
Ataki socjotechniczne – charakterystyka	50
Phishing i jego odmiany	61
AI – wirtuoz phishingu „czytający nasze zachowania”	83
Fałszywe strony internetowe	87
Logowanie w otwartych sieciach	88
Złośliwe oprogramowanie - rodzaje, nazewnictwo, opis przykładowych zagrożeń	89
Rozdział 3 SPOSOBY OCHRONY PRZED CYBERZAGROŻENIAMI	98
Ataki socjotechniczne - zasady ochrony	100

Ataki techniczne – penetracja sieci – zasady ochrony	118
Praca zdalna: zasoby, zagrożenia, podatności, zabezpieczenia	132
Higiena cyfrowa - zalecenia bezpieczeństwa	136
Użytkowanie sprzętu IT w podróży	139
Bezpieczne korzystanie z mediów społecznościowych	142
Jak się chronić przed zagrożeniami w mediach	147
Bezpieczeństwo logowania	152
Bezpieczne korzystanie ze smartfonów – wskazówki	154
Urządzenia IOT	158
Podsumowanie Części II	163

UWAGA – w Części 1 WPROWADZENIE - znajdziesz zagadnienia:

CZĘŚĆ I WPROWADZENIE

Nota Wydawcy

Od autora

Wprowadzenie do poradnika

SPIS TREŚCI Części I

Rozdział 1 FUNDAMENTY WIEDZY

Zagrożenia w świecie cyfrowym

Cyberbezpieczeństwo - podstawowe pojęcia

Potencjalne obszary zagrożenia - kto może zaatakować

Osoby zajmujące się cyberbezpieczeństwem – kto może pomóc?

Sztuczna inteligencja zagrożeniem czy nadzieją?

Systemy operacyjne

Linux – bezpieczeństwo

Android – najpopularniejszy OS

Windows - zabezpieczenia systemowe

Czy wszystkie przeglądarki internetowe są równie bezpieczne?

Mapy ataków cyfrowych – kolejna wojna światowa?

Rozdział 2 NARZĘDZIA DO HAKOWANIA ORAZ PODSTAWY PRAWNE

Hakowanie i hakerzy – dobro i zło

Popularne narzędzia do hakowania

AI – idealne narzędzie do hakowania

Cyberbezpieczeństwo - wprowadzenie do zagadnień prawnych

Dyrektywa NIS 2 The Network and Information Security

Ciekawe adresy świata cyber

Podsumowanie Części I

UWAGA – w Części 3 DZIECKO i TY - znajdziesz zagadnienia:

Rozdział 1

BEZPIECZEŃSTWO DZIECI W CYFROWYM ŚWIECIE

Rodzaje cyber zagrożeń w codzienności naszych dzieci

Jak rozpoznać cyberprzemoc w odniesieniu do dziecka

Jak zadbać o bezpieczeństwo dzieci w cyfrowym świecie

Kontrola rodzicielska w różnych systemach operacyjnych

Twoje dziecko w świecie Sztucznej Inteligencji – zagrożenia
egzystencjonalne

Rozdział 2

TWOJE BEZPIECZEŃSTWO W CYFROWYM ŚWIECIE

Bezpieczne pobieranie zdjęć i innych zasobów z internetu

Zostałem/am zhakowany/a, straciłem/am konto społecznościowe – co
zrobić?

Bezpieczne hasła i ich przechowywanie

Bezpłatne metody szyfrowania: dysków systemowych, nośników
danych, folderów, plików

Sprawdzenie poprawności ściąganych plików

Podsumowanie Części III

Rozdział 1

Cyberbezpieczeństwo w praktyce - podstawowe zasady cyberhigieny

*Wizualizacja sztucznej inteligencji: Cyberhigiena jako
codzienne czynności higieniczne człowieka*

Jak rozpoznać, że jesteś ofiarą Cyberataku

Co do bycia ofiarą ataku na Twój komputer (smartfon, tablet, laptop, itp.), to możemy mówić o dwóch rodzajach oznak:

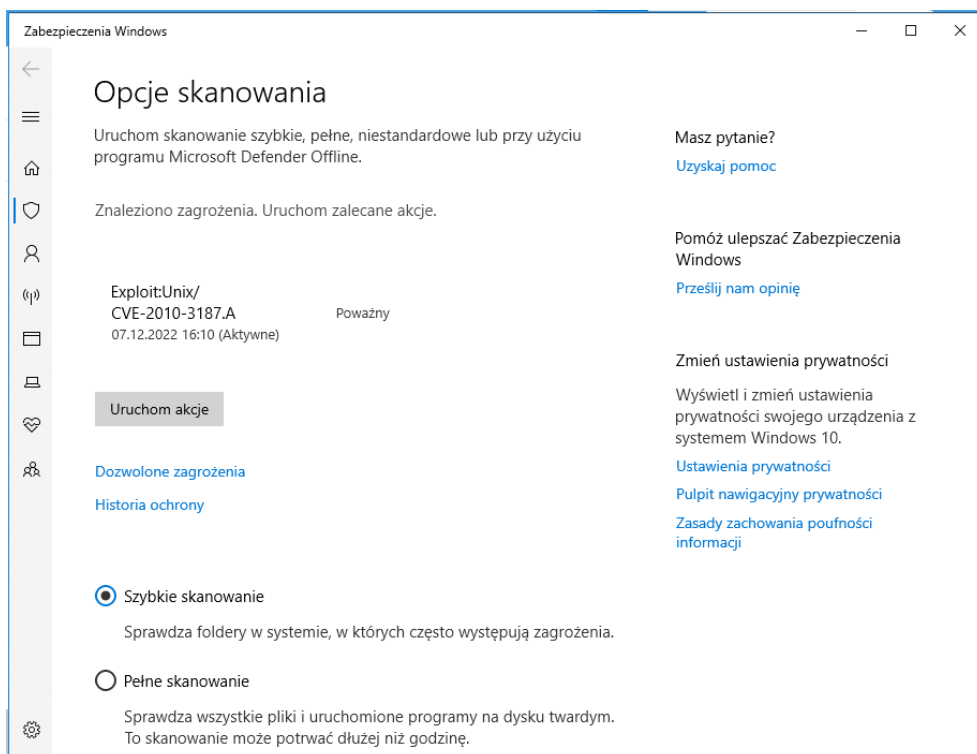
1. **Jawne** – na ekranie komputera pojawia się napis, który nas informuje, że nasz sprzęt został zainfekowany jakimś zagrożeniem- np., że zostaliśmy zhakowani, jak na poniższym zdjęciu.

W tym przypadku, może pojawić się:

- stosowna informacja od zabezpieczeń systemowych posiadanych w komputerze – np. programu antywirusowego, że został znaleziony wirus.

Zdjęcie – Defaultowy program antywirusowy znalazł zagrożenie. Teraz użytkownik będzie musiał kliknąć przycisk: „Uruchom akcje” i podjąć decyzję co dalej: usunąć zagrożenie czy może skierować do kwarantanny.

Ale pamiętaj, że aby znaleźć wirusa trzeba zwykle wykonać działanie – skanowanie komputera (twardego dysku, folderów, plików, itp.). Owszem – czasami niektóre programy wychwytyją wirusy będące już na Twoich dyskach. Jednakże zwykle do Ciebie należy zainicjowanie szukania zagrożeń wraz z podjęciem decyzji, co należy z nimi zrobić po ich znalezieniu (jak na powyższym zdjęciu).

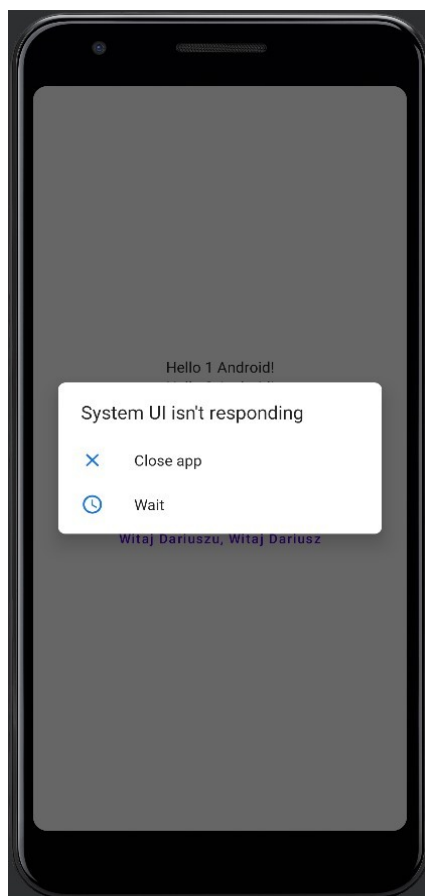
- informacje od potencjalnych napastników, dla przykładu - że został zainstalowany w naszym sprzęcie IT tzw. ransomware, czy też inne zagrożenie cyfrowe.

Tutaj może od razu pojawić się żądanie okupu w zamian za usunięcie zagrożenia. W tym przypadku komputer zapewne jest już zablokowany. Możesz jedynie zainstalować od nowa system operacyjny i zgrać dane z kopii zapasowej lub podjąć negocjacje z przestępcami w kwestii odblokowania Twojego sprzętu. Niestety raczej nie jest to możliwe bez zapłaty okupu.

2. **Niejawne** – coś dziwnego dzieje się z naszym komputerem, ale nie ma żadnego jawnego komunikatu. Nawet nasze oprogramowanie antywirusowe po wykonanym skanowaniu - zupełnie milczy. Takie sygnały mogą być różnorodne. Do Ciebie należy zachować należytą uwagę i ostrożność w trakcie użytkowania Twojego urządzenia IT.

Sygnały niejawne mogące świadczyć, że jesteś ofiarą ataku hakerskiego mogą być bardzo różne. Na przykład:

- komputer działa wolniej i/lub często się zawiesza (jak na zdjęciu obok),
- na ekranie pojawiają się dziwne komunikaty, dla przykładu: reklamy jakiegoś produktu, czy strony internetowej,
- na pulpicie systemu operacyjnego zostały stworzone nowe ikony, a Ty zupełnie nie wiesz skąd się wzięły,
- przeglądarka uruchamia się sama i/lub po jej włączeniu od razu przekierowuje na nieznaną Tobie stronę,
- zmieniła się struktura folderów w posiadanym systemie operacyjnym, powstały nowe foldery czy pliki - bez Twojej wiedzy i/lub zgody,

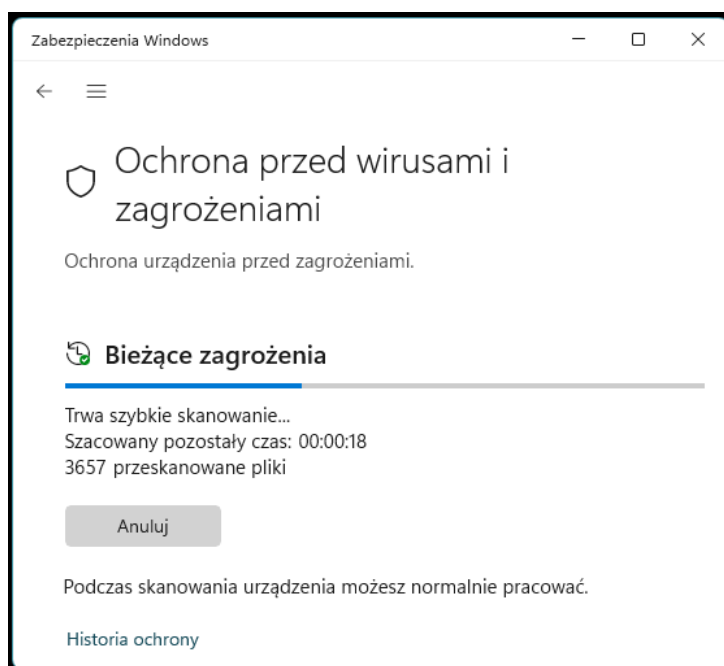
- przeglądarka ma inny wygląd, np. powstały nowe, nieznane Tobie paski narzędzi, masz wrażenie jakby to nie była Twoja przeglądarka (nie pomył tego z nową wersją oprogramowania, zmieniającą jego wygląd – o zainstalowaniu nowej wersji, zwykle użytkownik jest informowany stosownym komunikatem),
- reklamy internetowe (w przeglądarkach czy nawet na portalach społecznościowych) nie są dopasowane do Twoich wyszukiwań oraz przyzwyczajęń, całkiem jakby ktoś inny prowadził wyszukiwania na Twoim sprzęcie komputerowym i jego oprogramowaniu.

Wyżej wymienione objawy, zapewne nie są wszystkimi możliwymi, a Ty jako odpowiedzialny użytkownik/czka komputera (stacjonarnego, laptopa, czy też urządzenia mobilnego) powinienes/naś systematycznie analizować, czy danego dnia, wszystko w Twoim sprzęcie działa podobnie jak w dniach poprzednich. Codzienna czujność oraz spostrzegawczość co do ewentualnych zmian są w tym przypadku bardzo pożądane. Skoro używasz sprzętu IT, to Ty musisz spostrzec, że coś jest nie tak w jego działaniu. Przestrzegam przed podejściem nonszalanckim, typu: „Znowu ten złom się zawiesza”. Zawsze lepiej upewnić się, choćby poprzez pełne przeskanowanie systemu operacyjnego programem antywirusowym, niż przegapić jakiś incydent bezpieczeństwa.

Profilaktyka cyberbezpieczeństwa

Najbardziej istotnym elementem bezpieczeństwa – zarówno świata cyber jak i rzeczywistego, są ludzie. Każda osoba dorosła powinna zadbać o odpowiedzialne i bezpieczne używanie posiadanego sprzętu IT. A jeżeli tą osobą jest dziecko, to na jego opiekunach spoczywa ten obowiązek, choć można wiele rzeczy robić w formie zabawy razem z własnym dzieckiem. A przy okazji nabędzie ono właściwych nawyków związanych z bezpieczeństwem i ogólną higieną pracy z urządzeniami elektronicznymi.

*Zdjęcie –
skanowanie
antywirusowe,
system operacyjny
Windows 11. To
jest bardzo ważny
nawyk w
zachowaniu tzw.
higieny
bezpieczeństwa.*

Poradnik:

Twoje bezpieczeństwo w świecie cyber i sztucznej inteligencji

Część 1 Wprowadzenie

Część 2 Cyberhigiena

Część 3 Dziecko i Ty

Zabezpiecz Swoją Cyfrową Przyszłość!

W erze cyfrowej, Twoje bezpieczeństwo online nigdy nie było ważniejsze. "Twoje cyberbezpieczeństwo w świecie cyber i AI" to Twój kompleksowy przewodnik po bezpiecznym nawigowaniu w cyfrowym uniwersum. Odkryj tajniki cyberbezpieczeństwa i zrozumienie, jak ochronić siebie i swoich bliskich przed cyberzagrożeniami, które czyhają w zaciszu cyfrowego świata.

Poznaj Fundamenty Wiedzy: Zrozumienie zagrożeń cyfrowych to podstawa. Naucz się, jakie są podstawowe pojęcia cyberbezpieczeństwa, jakie obszary są najbardziej zagrożone, i kto może być potencjalnym atakującym.

Cyberhigiena - Zasady, które Musisz Znać: Czy wiesz, jak rozpoznać, że stałeś się ofiarą cyberataku? Czy AI może złamać Twoje hasła? Dowiedz się, jakie są najlepsze praktyki cyberhigieny i jak bezpiecznie korzystać z technologii w codziennym życiu.

Ochrona Najmłodszych w Cyfrowej Dżungli: Twoje dziecko rośnie w świecie, w którym technologia jest wszechobecna. Naucz się, jak chronić najmłodszych przed cyberprzemocą i jakie są egzystencjonalne zagrożenia wynikające z interakcji z Sztuczną Inteligencją.

Narzędzia i Praktyczne Porady: Zdobądź praktyczną wiedzę o narzędziach do hakowania, zasadach ochrony przed atakami socjotechnicznymi i technicznymi, oraz o zabezpieczaniu pracy zdalnej. Plus, otrzymasz bezcenne wskazówki dotyczące bezpiecznego korzystania ze smartfonów i urządzeń IoT.

Nie pozwól, aby strach przed cyberzagrożeniami zatrzymał Cię w rozwoju osobistym i zawodowym. "Twoje cyberbezpieczeństwo w świecie cyber i AI" to broń, której potrzebujesz, aby stawić czoła wyzwaniom nowoczesnego świata.

Zainwestuj w Swoje Cyberbezpieczeństwo – Zainwestuj w Siebie – zamówienia poradnika: www.poswojsku.pl – Wydawnictwo Cyfrowe poswojsku.pl .

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ :)

AUTOR:

DARIUSZ GOŁĘBIOWSKI

GDDM Potęga Wiedzy

www.gddm.com.pl

